

2. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник / О. Ф. Скакун ; пер. з рос. – Х. : Консум, 2001. – 656 с.
3. Державне управління проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К. : Факт, 2003. – 384 с.
4. Алєхин А. П. Административное право Российской Федерации : учебник / А. П. Алєхин, А. А. Кармолицкий, Ю. М. Козлов ; под ред. А. П. Алєхина. – М. : Зерцало-М, 2003. – 608 с.
5. Цивільний контроль за діяльністю міліції: організаційно-правові питання : наук.-практ. посіб. / за заг. ред. М. І. Іншина, О. М. Музичука, Р. С. Веприцького. – Х. : Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2007. – 206 с.
6. Гаращук В. М. Контроль та нагляд у державному управлінні / В. М. Гаращук. – Х. : Фоліо, 2002. – 176 с.
7. Андрійко О. Ф. Організаційно-правові проблеми державного контролю у сфері виконавчої влади : автореф дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Андрійко Ольга Федорівна. – К., 1999. – 42с.
8. Державне управління та адміністративне право в сучасній Україні: актуальні проблеми реформування / за загал. ред. В. Б. Авер'янова, І. Б. Коліушко. – К. : Укр. акад. держ. упр. при Призедентові України, – 1999. – 52 с.
9. Регіональне управління : навч. посіб. / [Л. М. Зайцева, С. М. Серьогін, Н. Й. Коніщева та ін. ; за наук. та заг. ред. Л. М. Зайцевої. – Д. : ДФ УАДУ, 2000. – 240 с.
10. Аверьянов В. Б. Функции и организационная структура органа государственного управления / В. Б. Аверьянов. – Киев : «Наукова думка», 1979. – 150 с.
11. Про прокуратуру ; закон України від 05.11.1991 № 1789-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1789-12>.
12. Конституція України : від 28.06.1996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр>.
13. Басков В. И. Курс прокурорского надзора : учеб. для студ. юрид. вузов и фак. с прил. норматив. актов / В. И. Басков, Б. В. Коробейников. – М. : Зерцало, 2000. – 512 с.

Надійшла до редколегії 16.12.2013

СИНЧУК В. Л. КОНТРОЛЬ КАК СПОСОБ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЗАКОННОСТИ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНОВ ПРОКУРАТУРЫ

Проанализирована и уточнена сущность понятия контроля за деятельностью органов прокуратуры, определены его особенности. Отмечено, что разработка, внедрение и практическое использование действенной системы демократического контроля в соответствии с мировыми и европейскими стандартами за прокуратурой является чрезвычайно важной задачей для правительства Украины. Констатировано, что контроль за деятельностью органов прокуратуры Украины включает три составляющие: внешний, внутренний и общественный контроль. Определены пути повышения эффективности контроля над прокуратурой в Украине.

Ключевые слова: прокуратура, контроль, законность, деятельность.

SINCHUK V. L. CONTROL AS A WAY TO ENSURE THE LEGALITY OF THE ACTIVITIES OF THE PROSECUTION

The paper analyzes the essence and concept control over the activities of the prosecution, by its features. It is noted that the development, implementation and practical application of an effective system of democratic control in accordance with international and European standards for the prosecution is critical for the government of Ukraine. Stated that monitor the activities of the prosecution Ukraine consists of three components: external, internal and public control. Ways of improving the efficiency of control over the prosecution in Ukraine.

Keywords: prosecutors, control, legitimacy, activity.

УДК 002:34.477(045)

Д. В. ЦВІРЮК,

*здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ,
суддя Дзержинського районного суду м. Харкова*

АНАЛІЗ НЕДОЛІКІВ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

Розглянуто основні недоліки законодавства України у сфері захисту персональних даних та шляхи вдосконалення засобів правового регулювання сфери захисту інформації про особу. Досліджено окремі види інформації про особу, що віднесені до категорії персональних даних, та сформульовано пропозиції щодо віднесення до цієї категорії інших видів інформації.

Ключові слова: персональні дані, інформація, персоне, відомості, національність, освіта, сімейний стан, стан здоров'я.

Інформатизація суспільства та запровадження баз персональних даних зумовлюють необхідність розробки дієвих механізмів захисту інформації про особу. Першим кроком у вирішенні цього завдання є формування в Україні досконалого законодавства у сфері захисту персональних даних. На сучасному етапі розвитку України законодавство у цій сфері знаходиться на стадії становлення та має багато недоліків. Тому нагальною потребою є наукове опрацювання проблеми вдосконалення законодавства про захист персональних даних, що, безумовно, підтверджує актуальність цієї статті.

У сучасній юридичній науці дослідженням питання захисту персональних даних займалися І. Арістова, В. Брижко, О. Задорожній, Е. Захаров, Р. Калюжний, В. Наумов, І. Серова, Н. Сидоренко, О. Святоцька, В. Цимбалюк, М. Швець та інші вчені. Однак спеціального дослідження недоліків та засобів удосконалення законодавства у сфері захисту персональних даних не проводилося, що також підтверджує актуальність обраної теми.

На сучасному етапі розвитку суспільства невирішеною залишається проблема визначення поняття та переліку персональних даних в Законі України «Про захист персональних даних». Крім цього, існують певні розбіжності щодо закріплення поняття «персональні дані» в Законі України «Про захист персональних даних» та в Законі України «Про інформацію». Вказані проблеми значно ускладнюють подальший розвиток законодавства у сфері захисту персональних даних, що у свою чергу гальмує розвиток відповідної сфери суспільних відносин.

Мета статті полягає в дослідженні правової природи інформації про особу, визначенні недоліків законодавства України про захист персональних даних та розробці пропозицій щодо його вдосконалення.

Так, С. Й. Литвин підкреслює, що «створення й використання персональних даних постійно зростає не тільки в Україні, але й в усьому світі» [1, с. 4]. Тому першочерговим завданням в рамках цього дослідження є визначення змісту та правової природи поняття «персональні дані», а також дослідження міжнародного досвіду щодо визначення вказаного поняття. У ст. 2 Конвенції Ради Європи № 108 від 28 січня 1981 р. «Про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних» вказано, що «...персональні дані означають будь-яку інформацію, яка відноситься до

конкретно визначеної особи або до особи, яка може бути конкретно визначеною (далі – суб'єкт даних)» [2]. Увагу привертає той факт, що у документі до персональних даних фактично віднесено «будь-яку інформацію про особу» на відміну від національного законодавства, що містить повний перелік відомостей про особу. Аналізуючи положення вказаної статті, слід звернути увагу, що термін «персональні дані» збігається з терміном «суб'єкт даних». Така позиція Ради Європи може вказувати на те, що у європейському просторі під час захисту персональних даних не використовується термін «персона», «персональні дані», а акцентується увага лише на значенні категорії «дані».

Важливим документом стосовно захисту персональних даних у рамках Євросоюзу є Директива 95/46/ЄС Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу «Про захист фізичних осіб при обробці персональних даних і про вільне переміщення таких даних» від 24 жовтня 1995 р. У п. «а» ст. 2 цього документа зокрема зазначається, що «персональні дані означають будь-яку інформацію, що стосується встановленої фізичної особи чи фізичної особи, яку можна встановити (суб'єкт даних); особою, яку можна встановити, є така, яка може бути встановленою прямо чи непрямо, зокрема, за допомогою ідентифікаційного коду або одного чи більше факторів, притаманних фізичним, фізіологічним, розумовим, економічним, культурним чи соціальним аспектам її особистості» [3].

Виходячи зі змісту статті вказаної Директиви, можна дійти таких висновків. По-перше, персональні дані – це окремий вид інформації, яка відображає особливості конкретної фізичної особи, тобто це відомості, які зафіксовано у відповідних документах або які особа сама надає про себе. По-друге, персональні дані – це інформація, що стосується фізичної особи чи фізичної особи, яку можна встановити. Таким чином, особи в європейському законодавстві поділяються на тих, хто вже встановлені, та тих процес ідентифікації яких лише починається. Отже, з урахуванням європейського досвіду пропонуємо виокремити дві групи осіб як суб'єктів персональних даних – встановлені та невстановлені. При цьому встановлені – це особи, які особисто надали відомості про себе володільцю бази персональних даних; наприклад, працівник під час працевлаштування надав власнику підприємства свої персональні

дані, які було внесено до бази персональних даних «Працівники». У свою чергу, невстановлені особи – це особи, персональні дані яких знаходяться у володільця бази персональних даних, проте останньому не відома сама фізична особа, якій належать ці дані; наприклад, відділ Державної виконавчої служби отримав виконавчий лист суду, в якому зазначені персональні дані особи боржника. Ці дані дозволяють встановити особу, тобто її ідентифікувати. Однак цей процес ускладнюється проживанням особи не за адресою реєстрації. По-третє, суб'єкт даних – це особа, яку можна встановити через ідентифікаційний код або через елементи її особистості (розумові, культурні та соціальні аспекти).

У вітчизняному праві також є визначення терміна «персональні дані», дослідження якого необхідно розпочати із окреслення змісту поняття «персона» та «особистість». В академічному тлумачному словнику української мови поняття «персона» розглядається як «особа, людина як окрема особистість» [4]. Вбачається, що саме категорія «особистість» передбачає наявність комплексу прав у індивіда, оскільки не є суто біологічною категорією, а є продуктом суспільства та держави. Тому подальше нормативно-правове закріплення поняття «персональні дані» має відбуватися саме з урахуванням змісту поняття «персона». Тобто у європейському законодавстві базовою категорією для персональних даних є «особистість», а для національного законодавства – «персона». Особистість, за академічним тлумачним словником української мови, це «... конкретна людина з погляду її культури, особливостей характеру, поведінки, тобто індивідуальність» [4]. Викладені тлумачення понять дозволяють стверджувати, що в Європейському Союзі, захищаючи персональні дані особи, держава враховує навіть властивості особистості на відміну від національного законодавства, в якому базовою категорією є «персона», яка здебільшого вказує на конкретну людину.

Закон України «Про захист персональних даних» у ст. 2 визначає термін «персональні дані» як «відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована» [5]. Аналізуючи положення цієї статті, можна дійти висновку, що:

– по-перше, збір персональних даних органами влади чи іншими суб'єктами має на меті тільки ідентифікацію особи і не передбачає досягнення жодних інших цілей;

– по-друге, ідентифікація особи за її персональними даними може мати як реальний, так і перспективний характер;

– по-третє, суб'єкт, який отримує від особи персональні дані, може скористатися ними у майбутньому, а може і не скористатися взагалі (наприклад, у разі оформлення банківського кредиту кредитор отримує від боржника персональні дані, однак у разі своєчасної виплати суми кредиту кредитор не застосує ці дані в жодній інстанції за відсутності приводу такого використання).

Згідно зі ст. 6 Закону України «Про захист персональних даних» первинними джерелами відомостей про фізичну особу є: видані на її ім'я документи; підписані нею документи; відомості, які особа надає про себе [5]. Закріплення джерел інформації, в яких містяться персональні дані, безперечно має велике значення. Однак закон не містить жодної статті стосовно переліку інформації, яка складає персональні дані, що, безумовно, є істотним недоліком указанного нормативно-правового акта.

Подібний перелік містить Закон України «Про інформацію», ст. 11 якого встановлює, що персональними даними є дані про національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, а також адреса, дата і місце народження [6]. Фактично це є єдиним переліком інформації, яка віднесена до персональних даних та має своє формальне закріплення. Тому слід проаналізувати систему персональних даних, яка містить елементи інформації про фізичну особу. Для цього розглянемо, які ж відомості можна відносити до персональних даних, зокрема відомості про національність, освіту, сімейний стан, інформацію про релігійні переконання, стан здоров'я.

Національність переважно виступає в ролі політико-правової категорії, яка за допомогою сукупності формально закріплених у законодавстві характеристик робить людину повноправним членом держави. Практика державного управління свідчить про відсутність вимог з боку уповноважених осіб щодо надання відомостей про національність. Наприклад, органи внутрішніх справ як суб'єкти адміністративних правовідносин під час складання протоколу про адміністративні правопорушення не вказують у ньому відомості про національність, що зумовлено вимогами ст. 256 Кодексу України про адміністративні правопорушення, яка закріплює таке: «У протоколі про адміністративне правопорушення зазначаються: дата і місце його складення, посада, прізвище, ім'я,

по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу, яка притягається до адміністративної відповідальності» [7]. Отже, національність особи як категорія не використовується у сфері державного управління, а тому постає питання про доцільність включення цієї інформації до переліку персональних даних. Вважаємо, що така інформація не повинна бути віднесена до персональних даних, оскільки національність людини не має значення в суто юридичній площині та у сфері державного управління.

Наступними відомостями, що віднесені до персональних даних, є інформація про освіту особи. Закон України «Про освіту» закріплює, що освіта – основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави [8]. Безперечно, освіта – це пізнавальна діяльність, яка допомагає людині отримати або вдосконалити свої знання чи вміння в окремій сфері суспільного життя. Стаття 24 Кодексу законів про працю України передбачає обов'язок працівника надати відомості про освіту власнику або уповноваженому ним органу під час укладання трудового договору [9]. У свою чергу роботодавець як володілець бази персональних даних працівників зобов'язаний забезпечити захист такої інформації, оскільки відомості про освіту вказують не тільки на факт закінчення навчального закладу, а й на професійний досвід працівника. Це обумовлено тим, що такий досвід відображається у відповідних документах, а саме про проходження стажування, підвищення кваліфікації, отримання на базі спеціальної підготовки відповідного рангу чи розряду. В умовах ринкової економіки, конкуренція на ринку праці є доволі жорсткою, а боротьба за кращі кадри дуже часто виходить за межі дозволеного. Все частіше бази персональних даних великих компаній є об'єктом протиправних маніпуляцій, внаслідок чого персональні дані найкращих фахівців стають доступними для конкурентів компанії, в якій вони працюють. Результатом цього є протиправне розповсюдження відомостей про освіту особи, що призводить до появи можливості ідентифікувати цю особу. Тому такі відомості мають бути захищеними та віднесеними до переліку персональних даних.

До персональних даних можна віднести відомості про сімейний стан особи. Згідно зі ст. 3 Сімейного кодексу України «Сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні

права та обов'язки» [10]. Уявляється, що особи, які складають сім'ю, мають персональні дані, захист яких є доволі важливим. Якщо розглядати питання сім'ї в контексті теми дослідження, то слід зауважити, що, не дивлячись на доволі короткий строк дії Закону України «Про захист персональних даних», а саме з 2010 року, Конституційний Суд України вже ухвалював рішення за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області відносно офіційного тлумачення положень ч. 1, 2 ст. 32, ч. 2, 3 ст. 34 Конституції України. Предметом тлумачення стало визначення переліку даних, які можна віднести до особистої сімейної інформації [11]. Оскільки права та обов'язки членів сім'ї мають особистий характер, то й уся інформація про родину також є особистою інформацією подружжя, а тому має бути віднесена до категорії персональних даних про особу.

На сучасному етапі розвитку суспільства релігійні переконання особи стають дедалі різноплановими, що обумовлено стрімким розвитком релігійних організацій та конфесій. Стаття 35 Конституції України гарантує право на свободу світогляду та віросповідання, встановлюючи, що це право включає свободу сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культу і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність [12]. Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» у ст. 4 закріплює, що «... ніхто не може з мотивів своїх релігійних переконань ухилятися від виконання конституційних обов'язків» [13]. Тому така інформація не повинна належати до категорії персональних даних через свій особистий характер, а також з причини того, що вона характеризує окремі духовні якості індивіда.

Відомості про стан здоров'я фізичної особи мають важливе значення як для конкретного індивіда, так і для окремих соціальних груп (трудовай колектив, студентська група тощо). Відповідно до ст. 201 Цивільного кодексу України інформація про стан здоров'я належить до особистих немайнових благ, які охороняються цивільним законодавством [14]. У свою чергу В. О. Резнікова зазначає, що «... сьогодні відсутнє чітке визначення поняття «медична інформація» та чітко не окреслено коло осіб, які у тому чи іншому випадку мають право на її отримання» [15]. Але вже сьогодні владою зроблені певні кроки у напрямку усунення окресленого вище недоліку, а саме:

розроблено проект Закону України «Про права пацієнтів в Україні». У ст. 12 цього документа зазначено: «Усі медичні дані про стан здоров'я пацієнта, діагноз, прогноз і лікування так само, як і будь-яка інша інформація персонального характеру, є конфіденційними і не можуть бути розкриті для третіх осіб навіть після його смерті» [16]. Отже, інформація про стан здоров'я особи має належати до персональних даних та мати підвищений рівень захисту, аніж дані про релігійні переконання і сімейний стан.

Доволі передбачуваним є рішення законодавця про віднесення інформації стосовно адреси проживання особи до категорії персональних даних. Важливість захисту такої інформації не викликає сумнівів, оскільки фактично якщо когось зацікавить конкретна особа зі своїми релігійними переконаннями, станом здоров'я чи національністю, її ідентифікація вірогідніше відбудеться через адресу проживання. Тому відомості про особу обов'язково мають бути надані органу влади, посадовій особі, медичній установі чи роботодавцю, які і мають забезпечити їх конфіденційність, окрім випадків, встановлених законом (надання відомостей правоохоронним органам, органам юстиції та суду).

Аналізуючи такий вид персональних даних, як дата та місце народження, в першу чергу постає питання про доцільність віднесення цієї категорії інформації до переліку персональних даних, адже фактично вона містить конкретні відомості про часові показники та географічне положення людини під час народження. Однак це тільки перше, хибне уявлення, яке руйнується під час ознайомлення з вимоги щодо державної реєстрації актів цивільного стану, зокрема закріплено, що у разі державної реєстрації народження дитини з одночасним визначенням її походження закріплюються такі відомості, як прізвище, ім'я та по батькові, стать, дата і місце народження [17].

В чинному переліку персональних даних відсутні відомості, що характеризують фінансову сторону діяльності фізичної особи, а також засвідчують її право на рухоме та нерухоме майно. Вважаємо, що вказані відомості також потребують захисту в рамках такої категорії, як персональні дані. Тому пропонуємо віднести до числа персональних даних такі відомості:

1. Фінансовий стан особи та її банківські рахунки. У Правилах зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці, затверджених постановою Правління Національного банку України від 14 липня 2006 р.

№ 267, йдеться про те, що юридичні та фізичні особи, а також службові особи, які під час виконання своїх функцій безпосередньо або опосередковано отримали інформацію, що містить банківську таємницю, зобов'язані не розголошувати цю інформацію і не використовувати її на свою користь чи на користь третіх осіб [18]. Тому доволі логічним є віднесення такої інформації до переліку персональних даних, оскільки тільки власне особа має право дозволити використовувати фінансову інформацію, а отже санкціонувати доступ до неї.

2. Права власності особи на рухоме та нерухоме майно. Згідно з Порядком ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1141, для внесення відомостей до реєстру фізична особа подає дані про прізвище, ім'я та по батькові, а також податковий номер [19].

На підставі викладеного пропонуємо під терміном «персональні дані» у широкому розумінні вважати сукупність відомостей про фізичну особу, які відображають особливості етнічного походження людини і характеризують духовно-культурні й фізіологічні аспекти розвитку та існування людини в суспільстві, а також надають можливість конкретно ідентифікувати особу. Натомість необхідним також є визначення поняття «персональні дані» у вузькому розумінні, що надасть можливість деталізувати таку категорію та акцентувати увагу на її правовій природі. Під персональними даними у вузькому розумінні пропонуємо вважати структурні елементи бази персональних даних, джерелом яких є документи, видані на ім'я особи.

З огляду на результати аналізу стану справ у сфері захисту персональних даних, до основних недоліків законодавства України у сфері захисту персональних даних слід віднести:

- неналежне визначення поняття «персональні дані» в чинному законодавстві;
- існування розбіжностей у нормативно-правовому закріпленні поняття «персональні дані»;
- відсутність у законодавстві переліку відомостей, що становлять персональні дані;
- невключення до переліку персональних даних такої інформації, як відомості про фінансовий стан особи та її банківські рахунки, а також відомостей про права власності особи на рухоме та нерухоме майно;
- відсутність належного наукового опрацювання сфери захисту персональних даних в Україні, що тільки підтверджує актуальність обраної теми дослідження.

Вважаємо, що подальше наукове опрацювання проблеми вдосконалення законодавства України у сфері захисту персональних даних знаходиться в площині рецепції позитивного досвіду Європейського Союзу у цій сфері правового регулювання та імплементації його у

національне законодавство. Саме це є передумовою створення в Україні досконалих механізмів захисту персональних даних, основою яких є принципи соціальної справедливості, конфіденційності, прозорості та гуманізму.

Список використаних джерел

1. Литвин С. Й. Правовий режим компіляції даних (бази даних) як об'єкта цивільного права : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Литвин Степан Йосипович. – Х., 2012. – 210 с.
2. Про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних : конвенція Ради Європи ETS № 108 від 28 січ. 1981 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_326.
3. Про захист фізичних осіб при обробці персональних даних і про вільне переміщення таких даних : директива Європейського Парламенту і Ради № 95/46/ЄС від 24 жовт. 1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_242.
4. Академічний тлумачний словник української мови. – К. : Інфодиск, 2009. – 2 електрон. опт. диски (CD-ROM).
5. Про захист персональних даних : закон України від 1 черв. 2010 р. № 2297-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 34. – Ст. 481.
6. Про інформацію : закон України від 13 листоп. 1992 р. № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення : закон України від 7 груд. 1984 р. № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.
8. Про освіту : закон України від 23 трав. 1991 р. № 1060-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 34. – Ст. 451.
9. Кодекс законів про працю України : закон України від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 1971. – № 50. – Ст. 375.
10. Сімейний кодекс України : закон України від 10 січ. 2002 р. № 2947-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 22. – Ст. 287.
11. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України : від 20 січ. 2012 р. № 2-рп/2012 : спр. 1-9/2012 // Вісник Конституційного Суду України. – 2012. – № 2. – Ст. 14.
12. Конституція України : від 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
13. Про свободу совісті та релігійні організації : закон України від 23 берез. 1991 р. № 987-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 25. – Ст. 283.
14. Цивільний кодекс України : закон України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
15. Резнікова В. О. Права людини на інформацію про стан здоров'я / В. О. Резнікова // Право України. – 2010. – № 32. – С. 86–92.
16. Про права пацієнтів : проект закону України реєстр. № 2438 від 16 січ. 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JG1VQ00A.html.
17. Про затвердження зразків актових записів цивільного стану, описів та зразків бланків свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану : постанова Кабінету Міністрів України від 10 листоп. 2010 р. № 1025 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 86. – Ст. 3026.
18. Про затвердження Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці : постанова Правління Нац. банку України від 14 лип. 2006 р. № 267 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 32. – Ст. 2330.
19. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно : постанова Кабінету Міністрів України від 26 жовт. 2011 р. № 1141 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1141-2011-p>.

Надійшла до редколегії 16.12.2013

ЦВИРЮК Д. В. АНАЛИЗ НЕДОСТАТКОВ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА УКРАИНЫ В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ПЕРСОНАЛЬНЫХ ДАННЫХ

Рассмотрены основные недостатки законодательства Украины в сфере защиты персональных данных и пути усовершенствования способов правового регулирования сферы защиты информации о личности. Исследованы отдельные виды информации о личности, относящиеся к категории персональных данных, и сформулированы предложения касательно отнесения к этой категории иных видов информации.

Ключевые слова: персональные данные, информация, персона, сведения, национальность, образование, семейное положение, состояние здоровья.

TSVIRYUK D. V. ANALYSIS OF UKRAINIAN LEGISLATION'S SHORTCOMINGS IN THE FIELD OF PERSONAL DATA PROTECTION

Peculiarities of normative and legal consolidation of the concept and content of personal data in the legislation of Ukraine and European Union are the subject of the research. The objective of the article is to analyze international normative and legal acts concerning the category «personal data»; to define peculiarities of fixing the list of personal data in Ukrainian legislation; to analyze some types of information classified as personal data and to improve the list of personal data; to develop own definition of «personal data. The author used a method of analysis and synthesis, as well as comparative and formal and logical methods while this research. These methods allowed the author to analyze international experience and find out that a personality having mental and physiological characteristics of the individual, but not a person as it is in Ukraine is the basis of personal data protection in the countries of EU. This allowed the author to single out two groups of individuals as subjects of personal data: identified and not identified. The author analyzed the definition «personal data» in the Law of Ukraine «On Personal Data Protection» and in the Law of Ukraine «On Information». Special attention is paid to the study of such types of information, related to personal data, as person's nationality, date and place of birth, health state, information about education, information about a person's religious beliefs. The author expressed doubts about the feasibility to include information about the nationality and religious beliefs to personal data because this information is not used in public administration sphere. The author suggested to include information about person's financial condition and bank accounts, as well as information about the person's ownership of movable and immovable property into the list of personal data. Own definition of «personal data» in the broad and narrow sense is offered. The result of the research is to determine the main shortcomings of Ukrainian legislation in the sphere of personal data protection, namely: the existence of disagreements in normative and legal consolidation of the concept «personal data», the absence of the list of personal data in the Law of Ukraine «On Personal Data Protection».

Keywords: personal data, information, person, information, nationality, education, marital status, health state.

УДК [342.9:343.263.4](477)

В. В. ЧУМАК,

кандидат юридичних наук,

старший викладач кафедри адміністративної діяльності органів внутрішніх справ факультету з підготовки фахівців для підрозділів міліції громадської безпеки та кримінальної міліції у справах дітей Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТИМЧАСОВОГО ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА ГРОМАДЯН НА ВИЌЗД ІЗ РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ

Проаналізовано нормативно-правові акти, які регулюють адміністративно-правовий режим виїзду з Республіки Білорусь та в'їзду до Республіки Білорусь. Встановлено, що адміністративно-правовий режим виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь представляє собою сукупність нормативно-правових актів Республіки Білорусь, що регламентують правила виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь. Визначено правові підстави щодо тимчасового обмеження у праві громадян на виїзд із Республіки Білорусь.

Ключові слова: адміністративно-правовий режим, тимчасове обмеження, Республіка Білорусь, право громадян, виїзд.

Адміністративно-правовий режим виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь, з одного боку, є складовою частиною адміністративно-правових режимів, спрямова-

них на забезпечення державної безпеки в цілому і державному кордоні зокрема. З іншого боку, він є самостійним адміністративним режимом, регулюючим безпосередньо суспільні